

NOVA DOBA

Stane celoletno ... za vsak mm ...
višine stolca 1 K 20 v ... osmrtnice in ...
zahvale K 150 — Posamezna številka stane K 120

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telefon št. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Kakšen je danes položaj državnega nameščenca?

(Referat okr. komisarja dr. L. Brunčka na zborovanju javnih nameščenecv dne 11. okt. v Celju).

I. Plače nameščenecv v razmerju z naraščanjem draginje

Zaupajoč v uvidevnost poklicanih in merodajnih činiteljev, smo dolgo časa čakali ter se zanašali, da bo tudi za državnega nameščenca napočil enkrat čas, ko se mu bo plača uredila tako, da bo ž njo vsaj najnujnejše izdatke lahko sproti kril. Pričakovali smo, da bodo bodisi naše strokovne organizacije dosegle nad vse potrebno in vsestransko primerno regulacijo naših pristojbin, ali pa da bodo politične stranke, ki se ob času volitev tako vroče zanimajo za nas, izbojevale od finančnega in socialnega ministrstva tozadevno remediuro, ali pa konečno, da bo ponehala draginja in da se bo s tem tudi za nas začelo izobraženega človeka vredno življenje.

Toda zmotili smo se! Niti eno niti drugo pričakovanje se nam ni izpolnilo! Draginja je rastla od mesca do mesca, skoro od dneva do dneva, in naša plača, ki — všteti doklade — že ob času zadnje uredbe (oktober 1920) niti od daleč ni bila zadostna, je danes najmanj dvakrat trikrat premala! Evo dokaz!

Ko se je izdala uredba glede draginskih doklad (Dr. br. 30000 z dne 25. septembra 1920, »Uradni list« št. 121), ki je stopila s 1. oktobrom 1920 v veljavo, so bile na trgu v Celju cene glavnih živinskih potrebščin naslednje:

mleko 1 l.	povprečno	K	3—4
mast 1 kg	»	»	46—48
moka » »	»	»	12—13
slanina » »	»	»	40—
krompir » »	»	»	2—
sol » »	»	»	4—
drva (seženj)	»	»	400—500
premog (rujavi) q	»	»	41—
» (trboveljski) q	»	»	65—
obleka (fazona)	»	»	300—400
stanovanje (iz 2—3 sob)	»	»	120—200

Draginska doklada je bila takrat določena za državne uradnike s prejemki do letnih 3399 K v znesku po dnevno ... K 68.—

Za neukazne uradnike in sluge določila se je z isto uredbo draginska doklada po dnevno ... K 56.—

Z min. naredbo z dne 28. aprila 1921 D. R. br. 60000 (»Uradni list« št. 57) prevedla se je temeljna plača državnih nameščenecv, veljavno od 1. maja 1921, na dinarje. V istem času pa se je uvrstilo mesto Celje v III. draginski razred ter se je državnim uradnikom z letno sistemizirano plačo do 6999 D (do všteti VII. čin. razreda) skrčila zgoraj omenjena dnevnicca od 68 K na dnevno 60 K.

Z naredbo z dne 6. junija 1921 K. D. R. br. 80000 (Uradni list« št. 68) povišala se je ta draginska doklada za 10%, to je dnevno za 6 K, tako da znaša ista danes ... K 66.— in sicer za uradnike do všteti VII. čin. razreda.

Potemtakem se je draginska doklada izza časa prvotnega povišanja povodom prevedbe na dinarsko plačo znižala dnevno za 2 K, pri tem pa se je odpravila tudi še aktivitetna doklada. Pisarniško pomočniško osebje pa itak še do danes ni deležno prevedbe na dinarsko plačo in tudi ne 10% povišanja doklade, tako da ima še danes draginsko doklado po 56 K in dnevnic po 2 K 85 v.

V isti dobi (oktober 1920 — oktober 1921) pa so se cene na celjskem trgu zopet dvignile in sicer znatno, tako da stane danes n. pr.

mleko 1 l.	povprečno	K	7—8
mast 1 kg	»	»	90—
moka » »	»	»	1840
slanina » »	»	»	80—
krompir » »	»	»	5—8
os) » »	»	»	7—8

premog (rujavi) q	»	47—
» (trbov.) »	»	77—
drva (seženj)	»	800—900
obleka (fazona)	»	600—850

ter je pri drvah in premogu pričakovati v najkrajšem času še znatnega ponovnega podražanja.

Stanovanja so se vsled stanovanjske naredbe (z dne 21. maja 1921 št. 202, »Uradni list« št. 77) podražila 3 do 4 krat ter moramo poleg tega plačevati še za različne pritlikline, kakor za luč, greznice, dimnikarja itd.

Meso je danes sicer na prejšnji stopnji cene, bilo pa je med tem časom že za 50% dražje in se cene baš sedaj, posebno vsled forsiranega izvoza živine, zopet dvigujejo, tako da se lahko računa z zopetnim občutnim podražanjem.

Tobak je stopil v ceni za približno 50%.

Posebno težko prizadeti so oni oženjeni državni uradniki, ki imajo šolobvezne otroke, ker so se cene šolskim potrebščinam povišale od lanskega leta za najmanj 600—800%.

Vsled letošnje velike suše so se tudi navadni poljski ozir. vrtni pridelki (koff n. pr. salata, zelje, ohrovti itd.) na celjskem trgu podražili za približno 100 do 200% v razmerju s cenami pretečenega leta in se cene še vedno od dneva do dneva dvigujejo. In pri tem je mesto Celje uvrščeno v III. draginski razred, akoravno so cene tukaj višje nego v Mariboru ali Ljubljani, ki sta v drugem draginskem razredu!

(Dolje prih.)

FRANJO CVETKO:

Slovenski kmetovalci v Srbiji.

(Dolje.)

Tako smo kaj kmalu zavili na neko brdo, kjer stoji impozantno poslopje z napisom »Venčačka vinogradarska zadruha v Banji«. Poskakali smo z vozov ter si pod vodstvom načelnika, navadnega seljaka, ogledali velikansko dvonadstropno klet, ki sega globoko pod zemljo. To zadrugo so seljaki iz okolice ustanovili l. 1903. iz lastne moči in lastnih sredstev; danes ima 107 članov, vsak član pa povprečno po 50.000 trsov (čokotov). V vseh postorih je ca 130 hrastovih sodov, držehih od 45 do 100 hl, dočim drži orjaški cementni sod 700 hl, torej 7 vagonov vina. Zgodovinsko znamenit je star sod (»bariglja«), držeč okoli 50 hl, ki ga je baje pred okrog 130 leti dal delati za svojo klet Karadjordje. V kleti se nahaja tudi filter. Člani te zadruge si določijo solidarno čas »berbe«, opravijo delo zadrugo, znosijo grozdje, ki se vsakemu steha, skupaj ter je z motorskim pogonom (na 250 atmosfer) v orjaški »preši« iztisnejo, pozneje pa vi no skupno prodajo. Na ta način dobijo enakošno res izborno vino, ki nam je pozneje pri večerji šlo izredno v slast, in nas obenem tudi uverilo, da ekonom zadruge dobro razume umno kletarstvo. Napredovanje te zadruge nas je zadovoljilo. Neumestno pa bi bilo podcenjevati v tem pogledu nas Slovence, ker tudi mi se imamo s čim pokazati, zmoredno pa tudi mož, ki so veččaki in strokovnjaki na polju umnega kletarstva in vinske kemije. (Skalicky, Puklavac, Zupanc, Rudl i. dr.) Omenim še, da prodaja venčačka zadruha izvrsten »cognac« (vinsko žganje), liter na debelo a 5 D = 20 kron.

»Venčačka vinogradarska zadruha v Banji« nam je 85 izletnikom pripravila dobro večerjo, katere so se seveda udeležili tudi zadrugarji. Ker je izborno vino, ki se more meriti z našim Bizeljč-

nom, kmalu razvnelo duhove, zato so se zopet vrstile zdravice in napitnice ter sklepala prijateljstva. Govorniki, Srbi kakor Slovenci, so kar tekmovali med seboj, hoteč drug drugega prekositi v dobrem in najboljšem. Predmet tem govorom je bil ljubezen do Slovencev ozir. Srbov, radost nad ujedinjenjem, potreba sloge v troimenem narodu, narodno osvobojenje, trpljenje srbskega naroda, veliki zgodovinski čini kralja Petra I., patriotizem vobče, pomen narodno-državne vzgoje, pomen seljaka (kmeta), srbska žena, narodni svečenik in učitelj, naša vojska etc. Ker so se govorji »mutatis mutandis« ponavljali — danes tukaj, jutri tam — zato je razumljivo, da smo se jih vedno prisotni kmalu »prežrli«, postali proti koncu že nasajeno kritični ter nevoljni na vsakogar, ki je »premeleval« kako stvar na dolgo. Ob razhodu nam je bilo radi tega vsem težko pri srcu. — Iz Banje so nas dobri seljaki zapeljali nazaj v Arandjelovac, kjer je vsak poiskal svoje ležišče.

Naslednji dopoldan 15. sept. smo imeli dopoldan prepotrebni odmor. Potolžili smo želodec s kavo, potem pa s »čebapčiči« in »ražnjiči«, ki so oboji zelo okusna narodna mesna jedila, zlasti v mačkastem razpoloženju. Ostali čas smo porabili za ogledovanje mesta, osnovne šole, za razglednice, zlasti pa za kopel v Bukovački banji (kiseljak), ki stane tukaj samo 3 D. Po mestu in povsod smo našli zgolj prijaznost. Tako je kmalu bil čas obeda, ki nam ga je zopet dala uprava zdravilišča; po umestnem zahvalnem govoru smo se poslovili ter odkorakali na kolodvor, odkoder nas je vlak kmalu potegnil nazaj v Mladenovac, odtam pa dalje proti jugu v Niš, kamor smo dospeli okoli polnoči. Vožnja po dolini Morave je bila ob polni mesečini prav prijetna, tam, kjer se dolina zoži v ozko sotesko, pa celo romantična.

Dasi smo prispeli z vlakom v Niš kasno po polnoči, in je bil naš prihod napovedan šele na prihodnje jutro, vendar nas je sprejelo na kolodvoru prilično mnogo Nišanov. Pozdravil nas je gerent mestne občine Mil. Donković, nato smo se porazdelili na skupine, ki so odšle z vozovi in peš v odkazana prenočišča; le-ta nam je dala brezplačno mestna uprava. Naslednje jutro smo si najprej ogledali središče mesta Niš, ki šteje dandanes okoli 35.000 prebivalcev in stoji ob rečici Nišavi. V glavnih ulicah prevladujejo pritlične hiše, med njimi stoje ponosne, moderne enonadstropne zgradbe. Ulice so široke, trgi prostrani in polni seljaških vozov, naloženih zlasti s papriko, z dinjami, s sadjem, z zeljem, s krompirjem i. dr. Vsaka hiša v glavnih ulicah ima trgovino, ako ni hotel ali kafana, vse kaže, da je Niš bogato mesto, kar so nam tudi potrdili naši vodniki. Kakih 15 km višje od mesta je ob Nišavi tudi električna centrala, zato je Niš zvečer in ponoči lepo razsvetljen. Mesto ima 2 gimnazija, ki in poseča baje približno 2000 dijakov, nadalje 5 osnovnih šol ter po eno trgovsko in obrtno šolo. Rimski cesar Konstantin Veliki (324 — 337) je dal, kakor se pripoveduje, zgraditi tukaj močno trdnjavo, ki je bila že v pradavnini važna obrambna točka. V Nišu in okolici so imeli Srbi ljute boje s Turki, ki so se tukaj živahno držali do l. 1877. Iz tega razloga kažejo zunanji deli mesta (periferija) še dandanes turški, orijentalški značaj: vegaste ulice z nizkimi, neprijaznimi kočami; nekake odurne zunanjosti.

Šli smo si potem ogledat mestno saborno cerkev, največji pravoslavni božji hram v naši državi. To je zares impozantno poslopje. Pred vhodom nas je sprejel in blagoslovil okružni prota Ta-

sa Urošević. V svojem krasnem pozdravnem nagovoru je med drugim dejal: »Vaš poset, mili bratje Slovenci, je viden dokaz duševnega zblizanja našega troimenskega naroda. Ta velika cerkev se je zgradila v zahvalo Bogu za rešitev iz turškega robstva. Danes pa jaz prosim Boga, naj modro vodi naš jugoslovenski narod tako, da si zgradi veliki hram bratske sloge v svojih srehi; v tem smislu vas blagoslovim«. Okružni prota nam je po tem nagovoru predstavil sobrata, pravosl. svečenika Dimitrija Pejovića, moža upadlih, bledih lic, redkih las in brade, ki je bil 3 leta na podstrešju zazidan v dimnjaku, da je utekel gotovi smrti pred krvoločnimi Bolgari, ki so ga kot besni iskali brezuspešno po Nišu in okolici. Vedela je zanj samo njegova žena, ki mu je previdno in skrivaj donasala pičle hrane, da ga je vzdržala pri življenju. Mož ni v stanu opisati z besedami strahu, ki ga je preстал. Na jugovzhodni strani cerkvene stene je velika mramornata plošča s pozlačenimi imeni 99 mučnikov, pravoslavnih svečnikov in učiteljev, ki so jih divjaški Bolgari v dobi okupacije na razne načine pomorili. Njih trupla so bila pokopana v raznih grobovih, pred nedavnim časom so jih dali ekshumirati in spraviti sem k saborni cerkvi v skupni grob. Prvih 27 svečnikov so »Bugari« ubili dne 12. nov. 1915. Človeka res kar stresa ob povesti o teh grozodejstvih, ker izvrševal jih je narod, ki se je ponasal pred svetom s kulturo. Toda še večja barbarstva hočem opisati pozneje.

(Dolje prih.)

Kaotične razmere v Avstriji.

(Od našega dopisnika.)

Dunaj, 10. oktobra.

Že od početka dunajskega mednarodnega sejma, pravzaprav že od priprave zanj, so cene vseh živih in blaga, zlasti tekstilnega, perila, obleke in čevljev tako poskočile, da so zavzele nedogledne dimenzije. Cene rastejo neprestano in so danes živila pravljico draga. Katastrofo pomnožuje dnevni padec kurza avstrijske krome in strah prebivalstva pred popolnim razvrednjenjem denarja, pred polomom. V tem strahu je ljudstvo začelo oblegati trgovine z obleko in obutvo; slednje so bile v par dneh izpraznjene. Danes ne dobite na Dunaju več para čevljev pod 6—10 tisoč avstr. kron, k čemur pride še uradni davek na luksus.

V Avstriji so kaotične razmere, katerih posledica bo — če se nujno ne spremene — polom Avstrije. Kakor izve Vaš dopisnik, se više trenutno posvetovanja med zastopniki trgovine in prizadeletih uradov, zlasti trg. ministrstva in uraja zoper vojno odpuščanje, da se napravijo koraki zoper skokoma in samovoljno naraščajoče navijanje cen.

Da se omeje finančni in gospodarski ekscesi, so tudi inozemski diplomati izjavili svojo pripravljenost, opozoriti svoje države na katastrofalni učinek poloma Avstrije za druge države. Značilno je, da sedajno najnižje stanje avstrijske krome ne privlači inozemskih interesentov k investicijam pri nas, marveč nasprotno odpovedujejo že sklenjene nabave in odlagajo že skoro sklenjene pogodbe. Znano mi je veliko slučajev, da so znameniti inozemski finančniki tozadevne dogovore z Avstrijo enostavno pretrgali z opombo, da sedajni finančni in gospodarski položaj Avstrije ne nudi nobene garancije, da bi ne bile morebitne investicije v kratkem popolnoma izgubljene.

—K.

50-letnica odličnega bojevnika za našo svobodo.

Te dni je slavil svoj 50. rojstni dan glavni urednik londonskega lista »Times« W. Steed (izgovori: Stid), eden najodličnejših predstavnikov britanskega časopisja. W. Steedu dolguje globoko hvaležnost tudi naš narod, za čigar svobodo se je poleg Setona Watsona vedno potegoval z vso verno in požrtvovalnostjo. Velik del njegovega publicističnega dela pred vojno in med vojno je bil posvečen borbi za svobodo malih narodov, osobito naš Jugoslovenov in Čehoslovakov. Svoj veliki vpliv in zveze je vedno obračal v našo korist. Bil je v stiku z našimi najodličnejšimi narodnimi delavci, zlasti intimne so bile zveze s pokojnim Supilom. Napisal je obširno delo o problemu potlačenih narodov Avstrije (The Habsburg Monarchy). Obelodanjeno je bilo to delo za časa balkanske vojne l. 1913. V njem je prikazal vso podlost avstrijske predvojne politike na Balkanu. Delo je, kakor naglašava avtor sam v predgovoru k četrti izdaji, obtožba onih, ki so vodili to politiko, ki je končno privedla do strašne katastrofe l. 1914. Ako se zavedamo, da so bile razmere v avstroogrski monarhiji malokje tako slabo znane, kot na Angleškem, tedaj se le moremo pravilno oceniti ogromni pomen Steedovega dela. Med vojno je vsestransko podpiral naše emigrante pri delu za našo osvoboditev. Pobijal je najostreje misel posebnega miru z Avstro-Ogrsko, ki je na Angleškem vlada-la gotovo do leta 1918.

Nič manjših uslug nam ni izkazal v sporu z Italijo. L. 1918 je delal na svojih propagandnih potovanjih z vso silo na to, da vevlasti priznajo samostalnost malih narodov. Da je došlo do tega priznanja, se imamo zahvaliti baš tudi njemu, ker je priznana avtoriteta za vsa vprašanja centralne Evrope in ima kot tak odločilen vpliv na angleško zunanjo politiko. Enak ugled uživa tudi v Franciji. Za časa vojne se je pri merodajnih francoskih krogih zavzemal za našo stvar. Važna za nas so zlasti njegova številna predavanja v Parizu. Steed sledi s pažnjo razvitku naše mlade države.

W. Steed se je narodil 8. oktobra l. 1871 v Long Melfardu, grofija Suffolk, severovzhodno od Londona. Petdesetletnico svojega velikega prijatelja spremljamo Jugoslovenci z najtoplejšimi čustvi.

Politične vesti.

Kralj Aleksander se glasom vesti iz Pariza vrne koncem meseca oktobra v Beograd skupno z min. preds. Pašičem.

Sestanek Pašiča s Torretto in Zanellijem? Iz Pariza poročajo, da se sestane Pašič na povratku v domovino v enemu gornjeitalijanski mest z italijanskim ministrom zunanjih zadev delta Torretto. Na sestanku bi se naj dosegel končni sporazum v vprašanju luke Baroš in Delte. Sestanka se udeleži tudi predsednik reške države Zanella.

Politična organizacija Nemcev v državi SHS se je ustanovila pred kratkim v Zemunu pod imenom »Jugoslavische deutsche Volkspartei«. Centralno vodstvo ima sedež v Zemunu, kjer bo posebna strankina pisarna. Vso državo hočejo prepreži z zaupniki. Glasilo stranke je »Deutsches Volksblatt« v Novem Sadu, ki ga urejajo bivši urednik celjske »Cillierce« dr. Franc Perz, rojen Kočevar. Za enkrat to kot kronisti registriramo. Zasedovali bomo delovanje društva z vso pazljivostjo.

Italija grozi radi Albanije. Iz Rima poročajo, da je italijanski zunanji minister della Torretta sprejel zastopnika naše države v Rimu na razgovor o glanju jugoslov. čet na albanskih mejah. »Stampa« javlja, da je Torretta zahteval takojšnji umik naših čet, ker bo sicer Italija pri zaveznikih storila odločne korake.

Sporazum v Benetkah? Budimpeštanska vlada je dobila baše iz Benetk poročilo, da je prišlo na konferenci do sporazuma. V Sopronu in okolici se izve ljudsko glasovanje o državni pripadnosti tega dela Burgenlanda.

Skadar albanski? Iz Pariza prihaja vest, da je veleposlaniška konferenca prisodila Skadar Albaniji. Naš min. predsednik Pašič je konferiral s francoskim min. preds. Briandom in ga prosil za po-

sredovanje. Briand je obljubil, da se zavzame za revizijo v našo korist. Pašič je izjavil, da naša vlada ne bi mogla priznati albanski mej, če pri razmejitvi ne bo sodelovala.

Beneški sporazum med Avstrijo in Madžarsko pomeni nov udarec ital. zunanjega ministra della Torretta proti mali ententi. Zlasti hoče oslabiti Jugoslavijo in Češkoslovaško.

Italijanski parlament se sestane šele 23. nov.

Monarhistično gibanje na Madžarskem narašča. Vkljub vsem dementijem madžarske vlade je gotovo, da se vrši tajna mobilizacija z namenom, udariti na Dunaj in vzpostaviti monarhijo. Napadi madžarskih tolp na avstrijsko ozemlje se ponavljajo. Madžari hočejo izrabiti obupni položaj v Avstriji. Med madžarskimi monarhisti samimi pa se je že pojavila nova struja, ki je za ustanovitev madžarsko - avstrijsko - bavarske kraljevine pod dinastijo Wittelsbachovcev.

V vprašanju Gornje Šlezije je glasom vesti iz Pariza padla odločitev v seji Zveze narodov dne 12. tm. Dosegel se je sporazum, ki pomeni kompromis med nevtralizacijo industrijskega ozemlja in čisto razdelitvijo. Königshütte in Katowice pripadeta Poljski, mesto Bytom in velik del okraja Nemčiji, okraja Ples in Rybnik Poljski. Izid je za Nemčijo neugoden in namerava vlada izvajati posledice ter podati demisijo.

Mariborske novice.

Maksimalne cene je določilo občinsko sodišče za pobijanje draginje v Mariboru in sicer veljajo od 12. tm. naprej sledeče cene za meso: I. kategorija 22 do 24 K, II. kategorija 18 do 20 K, III. kategorija 16 K za kg. Cene kruhu so: belemu 16 K, črnemu 13 K (hlebci po pol kg), žemlje po 1 K (5 dkg). Cene jajcem 4 K za kos.

24 stanovanj bo napravila mestna občina mariborska iz barak v Dankovi ulici, katere ji je prepustila pokrajinska uprava. Preuredba bo stala 320.000 K.

Mestni šolski svet mariborski se ni konstituiran, ker škofijski ordinarijat ne če imenovati — kakor to določa uredba — kateheta kot zastopnika cerkve, ampak drugega zastopnika.

20.000 K državnega posojila je podpisala mariborska mestna občina.

Občinsko sodišče zoper pobijanje draginje v Mariboru je na delu. Dne 12. tm. je obsodilo mesarja Vlahoviča zaradi prekoračenja maksimalnih cen na 1 mesec zavora in 100.000 K globe, mesarja Filepiča pa zaradi enakega prestopka na en mesec zavora in 200.000 kron globe. Vsekakor drakonske obsodbe!

Tri nevarne vlomilce, ki so izvršili več vlomov in tatvin v Mariboru, Ljubljani in Zagrebu, je policija v Mariboru dne 13. tm. aretirala. So to brezposelni Rajko Žolger, Franc Pučnik in Avstrijec Franc Käfer.

Iz Prekmurja.

Razmejitvena komisija v Prekmurju je 12. tm. končala z izpraševanjem prebivalstva na licu mesta in imela popoldne plenarno konferenco v Varaždinu. Razporejen je komisije je vsled utov, ki jih je dobila pri zasliševanju, za nas ugodno.

Most čez Muro pri Dokležovju bo v najkrajšem času dograjen in izročen prometu. Prekmurje dobi s tem končno zvezo s Štajersko.

Za poljedelske delavce v Prekmurju, ki delajo na Madžarskem in dobijo za delo plačo v poljskih pridelkih, je predlagal minister dr. Kukovec ministrskemu ekonomsko-finančnemu komiteju ugodnost, da se ti pridelki oproste carine.

Okr. glavarstvo za Prekmurje ima uradne dneve 10. nov. in 13. dec. v Gor. Lendavi, 18. okt., 15. nov. in 30. dec. v Turnišču, 25. okt., 24. nov. in 29. dec. v Križevcih.

Celjske novice.

Minister g. dr. Kukovec se je v četrtek pop. z brzovlakom pripeljal v Celje. Včeraj v petek dop. je sprejel deputacijo društva javnih nameščencev v Celju. Danes se je odpeljal v Ljubljano na zbor zaupnikov demokratske stranke.

Ljudsko vseučilišče v Celju.

Prihodnji pondeljek, dne 17. oktobra ob pol 20. uri predava ravnatelj deške meščanske šole g. Beno Serajnik »o vzbujanju električnih sil«. Predavanje bo zlasti zanimivo še vsled tega, ker se bodo napravili različni fizikalni poskusi.

Slovensko trgovsko društvo v Celju si je na občnem zboru 13. tm. izvolilo predsednikom g. Jerneja Plahuta. Tudi se je sklenilo, da društvo prispeva za nabavo skioptika na tukajšnji trgovski šoli znaten znesek.

Poziv vojaškim oblastim! Izvemo, da se je ob priliki ustanovitve neke nove vojaške komande v Celju zahteval za isto od stanovanjske oblasti odstop štirih sob. Kje in kako se naj pri obstoječi stanovanjski mizeriji vzamejo, je res uganka. Gospode pri vojaških oblastih prosimo, naj imajo z ozirom na težave obzirnost in uvidevnost, in skušajo po možnosti uporabljati v take svrhe prostore v vojašnicah, o katerih vemo, da niso zadostno uporabljeni. Z zahtevami, kakor je zgornja, se pač ne vzbuja simpatij in dobrih odnošajev med civilnim prebivalstvom in vojaštvom. In baš v tem pogledu izogniti se vsemu, kar to preprečuje, je tudi naloga vojaških oblasti. Če se morajo roditi, ki štejejo po 10 glav, vsled stanovanjske bede stiskati v stanovanju z eno sobo in kuhinjo, mora v interesu splošnosti tudi vojaška uprava biti uvidevna in skromnejša v svojih zahtevah.

GOSPODJE OBRTNIKI, POZOR! Obrtna nadaljevalna šola v Celju prične svoj redni šolski pouk s prihodnjo nedeljo, dne 16. oktobra. Skrbite, da bodo vsi vaši vajenci tega dne točno ob 8. uri v meščanski šoli! — Vodstvo.

Trgovska vest. Trgovino z barvami De Toma je kupil in prevzel g. Z. Krajnc.

Mestno gledališče v Celju.

V torek dne 18. tm. vprizori dramatično društvo v Celju Strindbergov »Smrti ples« za abonement. V tej igri bodo gostovali člani nar. gledališča v Ljubljani in sicer gospa Borštnikova in gg. Rogoz in Gaberšček. Da bode igra na vrhuncu, nam jamčijo imena slovitih umeinikov. Scenerija nova. Ker se igra ne bo ponavljala, opozarjamo že danes cenj. občinstvo, da si pravočasno pre-skrbi vstopnice.

Turistika in šport.

Nogometna tekma za prvenstvo Celja se vrši v nedeljo 16. tm. ob 3. uri pop. med Atletiki in Slov. sportnim klubom Celje na igrišču Atletikov.

»Lovec«, št. 20. M. Hanzlovsky: Obris lovskega živaloslovja. — Nova določila o lovske pristojbinah. — O osnutku enotnega ribarskega zakona za kraljevino SHS. — Iz lovskega opornika.

»Sport«, št. 41. Naloge naših sportnih revij. — Lahka atletika v sportnem tednu 1921. — Law-tenis-turnir Ljubljana-Maribor. — Beleške.

Avtomobilska vztrajnostna tekma po Sloveniji, ki bi se bila imela vršiti 8. in 9. okt., je preložena na nedoločen čas.

JDS.

Zbor zaupnikov JDS se vrši v nedeljo dne 16. okt. 1921 v Ljubljani v veliki dvorani v Kazini (Kongresni trg) ob 7. 11. uri Dnevni red: 1. Nagovor predsedujočega. 2. Poročilo poslancev JDS (g. minister dr. Kukovec). 3. Poročilo načelstva o delovanju in reorganizaciji stranke (g. dr. Žerjav). 4. Volitev strankinih funkcionarjev in odposlancev na kongres demokratske stranke v Beograd. 5. Predlogi in slučajnosti.

Obrtni vestnik.

MALI OBRTNIK, KJE SO TVOJI PRIJATELJI?

Prejeli smo:

Poročali ste že, da je demokratski poslanec dr. Žerjav v zakonodajnem odboru narodne skupščine predlagal, naj se v vseh malih obrtnih (do 5 delovnih moči) dovoli, da se smeta delavec in obrtnik s pismeno pogodbo sporazumeti tudi na delo deset ur, ne da bi trebalo vlagati za to prošnje na oblastnike. Poročali ste tudi, da so bili proti temu predlogu socijalni demokrati in — klerikalci.

Vsakdo uvidi potrebo, da naša država čim več producira in da se v ta namen čim več dela. Zato je stališče onih, ki so odklonili dr. Žerjavov predlog, le znak slepote in strankarskega demagoštva. Ne čudim se soc. demokratom. Saj je v Marksovem programu eden izmed evanĝelijev uničenje male obrti, proletarizacija malega obrtnika, zakaj cilj socializma je za enkrat, ustvariti samo dva faktorja: kapitalizem in proletarijat. Edino ta dva činitelja si naj stoji-ta nasproti v boju, v katerem upajo na zmago proletarijata. Zato mora izginiti vse, kar je v sredini med tema dvema činiteljema, zato se mora proletarizirati obrtnik in kmet.

Ne čudim se torej, če soc. demokracija poskuša vse, da čim bolj upropasti malo obrt.

Tembolj pa se moram čuditi klerikalcem, ki po svojem časopisju in na shodih vedno upijejo in zavijajo oči, kakšni prijatelji malega obrtnika so. S svojim glasovanjem proti dr. Žerjavovemu predlogu so svoje »prijateljstvo« do malega obrtnika nad vse »sijajno« dokazali. Slovenski obrtnik, ki si še slep in veruješ klerikalnim sladkobesednikom, pa spreglej in ne išči prijateljev tam, kjer najdeš zahrbtne rušilce tvoje eksistence.

Obrtno - nadaljevalne šole v Ljubljani se tudi tekoče šolsko leto niso otvorile.

VSEM ORGANISTOM IN GLASBENIKOM!

Organisti in glasbeniki, za katerih gnotno stanje se ne zmeni nihče, so se vsled velike socialne bede začeli stanovsko organizirati, na podlagi dosedanjega »Podpornega društva organistov v Celju«, v novo »Društvo organistov in glasbenikov za Slovenijo«. Pripravljalni odbor prosi, naj mu v tem težkem delu nobena politična stranka ne bode protivna. Prosi našo vlado, centralno in pokrajinsko, naj ne prezre želja gornje organizacije, katere jej bomo vsi skupno pri prvem velikem zborovanju, dne 25. oktobra tl. v Celju v obliki resolucije izrazili. Iz vseh krajev omenjenega novega delokroga pozivljamo organiste in glasbenike po poklicu, da se brez vsakih pomislekov zagotovo polnoštevilno udeležijo tega zborovanja v Celju, kjer se bomo spoznali in kjer bomo začeli v slogi neomahljivo borbo za naš obstoj. Zborovanje se vrši dne 25. oktobra ob 9. uri dopoldne v dvorani pri »Belem volu« v Celju. Odbor.

Dnevna kronika.

Za povrnitev avtonomije, katero je svoj čas dr. Brejčeva deželna vlada odvzela Mariboru, Ptuj in Celju, se bo začela akcija s strani mariborskega obč. sveta, ki hoče vladi staviti predlog, naj skliče enketo prizadetih občin.

Kaj zahtevajo Italijanaši na otoku Krku? Ker nočejo pošiljati otrok v naše jugoslovanske šole, zahteva peščica lahonov italijanske šole. Doseči skušajo to potom italijanske vlade pri Zvezi narodov. Naša vlada pa je dala oblastim na Krku navodilo, da ne odprejo v teh krajih italijanskih šol, dokler Italija ne ugotovi upravičenim šolskim zahtevam jugoslov. naroda v Istri, Dalmaciji in Primorju.

Gjorgje Simić. Dne 12. tm. je umrl v Zemunu bivši srbski poslanik na Dunaju Gjorgje Simić v 78. letu starosti. Bil je izborni diplomat. Bil je poprej tudi poslanik v Petrogradu in Sofiji. Za ženo je imel hčerko brata našega kralja Petra. Truplo so prepeljali iz Zemuna v Beograd.

Nepopoln lunin mrk bomo mogli opazovati v noči od 16. na 17. tm. Njen premer bo 0,83 zakrit. V polusenco stopi luna ob 22. uri 12 minut, s polno zemljino senco ob 23. uri 27 minut, izstopi iz polne sence ob 1. uri 4 minut.

Mednarodna konferenca dela se vrši 24. tm. v Londonu. Tudi naša vlada pošlje tja komisijo, ki bo zastopala našo.

državo. V komisiji so: za ministrstvo soc. politike Kuželj, za poljedelsko ministrstvo dr. Stojkovič in za delavstvo poslanec Bukšeg.

Z lažjo o ukinjenju medicinske in tehnične fakultete v Ljubljani še vedno krošnjarijo klerikalni listi in seveda brezstidno hujskajo, da je resnica že teden dni znana. Odlikujeta se zlasti mariborska »Straža« in »Slovenec«. Seveda krošnjari s to lažjo po shodih tudi še klerikalne stranke dr. Korošec.

Imenovanje. »Slov. Narodu« javlja iz Beograda, da je prof. Fran Voglar imenovan za ravnatelja drž. ženskega učiteljskega v Mariboru.

V Dobovi (med Brežicami in Zagrebom) se je s 1. okt. otvorilo postajališče za promet z brzovoznim blagom.

Zakon o lovu se glasom poročila z merodajne strani izdeluje v ministrstvu za šume in rube. Pred končno redakcijo zakona se bodo zaslili še interesi iz gospodarskih in lovskih krogov na posebni enketi v Zagrebu.

Sedem mest državnih cestarjev je razpisanih v območju gradbene direkcije za Slovenijo in sicer 2 v okrožju gradbene sekcije v Ljubljani, 2 v Novem mestu, 3 v Mariboru. Prošnje do 31. okt. Podrobno glej Uradni list, št. 124.

Dopisi.

Zalec. Dramatično društvo v Zalcu je priredilo v nedeljo, dne 19. okt. 1921. šaloigro »Tat v mlinu«. Igra sama na sebi sicer nima globlje vsebine, a obilo zdravega humorja, četudi z dolgočasnim zaključkom. Veseli nas, da se je našlo v Zalcu in na Ložnici po daljšem presledku zopet nekaj agilnih igralcev in igralcev, ki so nam s svojo temperamentno živahnostjo, gladkim potekom vsega dejanja itd. nudili prav lep večer. Vse vloge so bile v pravih rokah, dobro nastudirane. Scenerija kakor tudi marsikateri prizori so bili brezhibni. S predstavo je bil v zvezi tudi proslavni večer našega najmarljivejšega diletanta in dobrega pevca g. Josipa Audiča, ki zapusti te dni Zalec, kjer ga bosta Dram. društvo in njegov pevski zbor zelo težko pogrešala. Gledališka dvorana je bila popolnoma razprodana, — dokaz, da ljudstvo kaj rado poseča gledališke predstave.

Rečica v Savinjski dolini. Ne zamerite gospod urednik, da Vas prosim prostora v Vašem cenj. listu za svoje okorne vrstice, a vendar bi tako rad povedal celemu svetu — v času gonje izobrazbi nasprotnih listov, kako znamo mi ceniti delo tistih, ki jim izročamo svoje najdražje, da ustvarjajo iz njih naše veselje, čast in ponos, delo učiteljev. Pretekli teden je obhajal naš nadučitelj g. Branko Zemljič svoj god. Z veličastno podoknico je pokazala Rečica brez razlike strank, kako zna ceniti tega delavnega moža in izvrstnega družabnika. Pevski moški zbor — krog 30 po številu — se je že dolgo prej na tihem pripravljati in učil novih pesmic, ki mu jih je zapel, ravnotako je zaigral tudi tamburški zbor nekaj komadov, ki se jih je skrivoma učil zanj. Požarna bramba pa je priredila bakljado z lampijoni in bakljami, vmes je pa neprestano pokal topič požarne brambe. Med odličnimi odborniki požarne brambe, ki so se udeležili te prireditve v uniformi, omenim naj samog g. F. Stiglica, p. d. Pristana, Zdravko Deleja, Jos. Stiglica, p. d. Čuježa, Ant. Štrucla in še druge. Godovnjak se je ginjen zahvaljeval za zares prelepo prireditev in se branil take časti, češ, da je ne zasluži. Ljudstvo pa — in bil je pred šolo zbran ves trg — je vzklikalo živijo ter odvrčalo: »Kdo si bolj zasluži kot Vi!?« Nato smo se povseli pri Fürštu, kjer smo se pa spominjali tudi naših bratov tam preko in na Delejev predlog zbrali 162 kron za Jugosloven-

ske Matico. Gospodu Branku Zemljiču kličemo še enkrat: Živel še mnoga leta na procvit in napredek in bratsko vzajemnost udane Vam Rečice!

Brežice. (Pogumna 8-letna dečka.) Dne 11. 10. sta se igrala pri domačem studencu na dvorišču hiše št. 67 sin sodnega kancelista, Odon Vaš, in sin skladničarja, Vili Čehovin. Naenkrat se vderre nagnit in sprnel obok in Vili pade do prs v 10 metrov globoko jamo držeč se z eno roko za zemljo. Odon mu bliskoma priskoči na pomoč, ga prime z obema rokama za roko, sam se pa nasloni z glavo na vodnjak. Pozove Vilija, naj kliče mamo, Zares je poklical Vili, do prs viseč v jamo, na vrtu se nahajajočo mamo z besedami: »Mama, reši me, v štirino bom padel!« Gospa Čehovin vsa prestrašena leti na lice mesta, ga zagrabí, videč v kakšni smrtni nevarnosti je, z obema rokama in ga potegne iz jame. Vsekakor je to nadvse interesanten slučaj, da komaj 8 let stari fantek v tako kritičnem momentu ne izgubi zavesti, marveč bliskoma priskoči ponesrečenca na pomoč in ga reši gotove smrti. Pa tudi Vili ni obupal, marveč mislil na rešitev. (Op. ur.: Nekaj bi stavili, da sta oba mlada junaška sokoliča!)

Zg. Polskava. Tu se rapidno širi griža. Leži že nad 50 ljudi v najbližjem okolišču. Zdi se nam, da poklicani činitelji premalo skrbje za izboljšanje. Mrliči, kateri so umrli na griži, ležijo doma, mesto bi se jih takoj prepeljalo v mrtvašnico. Zdravnika si redki lahko privoščijo, ker stane poset 400 — 800 K. Želeli bi bilo, da se zgane oblast in vlada naj bi poslala zdravnika, ker drugače se je bati najhujše epidemije. V večini hišah ležijo trije štirje in vse brez zdravnika. — Verižništvo cvete tu kot nikjer. Vse veriži, vse kupčuje, ako pa se komu kaj zapleni, pa hitro pripelje v svojo obrambo lastnika koncesije, pa se krije za njegovim hrbtom. Zalostno, da se najdejo taki ljudje. Vsaka malenkostna neprilika pa gre na rovaš države. Zabavlja se vse vprek, davki so jim previsoki, ugodnosti pa zahtevajo od strani vlade. Orožništvo ima sila težko stališče, ker v tem oziru bi bilo treba železne roke. Je tu mnogo elementov, kateri nimajo nikakega posla kot veriženje, poleg pa pridno zabavljajo, ter se vozijo v Avstrijo, odkoder potem širijo različne neosnovane vesti in še podpihujejo nezadovoljnost. Ako se to ne neha, pridemo z imeni na dan.

Socijalna politika.

Za delavsko zavarovanje je v proračunu ministrstva za socialno politiko določen fond 1 milijon kron. Z zavarovanjem se bo pričelo 1. nov. tl.

Reorganizacija zaščite dece. V ministrstvu za socialno politiko se pripravljajo reorganizacija zaščite dece in sicer po načrtu zakona o zaščiti mater, dece in mladine, ki je izročen zakonodajnemu odseku v pretres. Po tem načrtu se državna zaščita mater, dece in mladine ne bo več delila na toliko okrožnih pododdelkov, temveč bo osredotočena v centrali, ki bo imela nekatere podružnice z uradniki, medtem ko bodo ostali člani le častni. Sodijo, da se bodo s tem znatno poenostavili posli in da se bo država denarno rabremenila.

Narodno gospodarstvo.

AGRARNE RAZMERE V JUGOSLAVIJI DO PREVRATA.

Vsi poizkusi, da se agrarna reforma pravično reši, so ostali v večini evropskih držav do pred nedavnim brezuspešni. Tudi v naši državi. Ker so v Jugoslaviji ujedinjene pokrajine, ki so živele stoletja pod raznimi upravami, obstoje

v posameznih pokrajinah tudi posebni agrarni odnosi. Delimo jih v: veleposest, kmetstvo in kolonat.

a) Veleposest.

V Sloveniji, Hrvatski, Slavoniji, Medijumurju in Vojvodini pridejo v poštev veleposestva, ki so večinoma last tujcev, raznih avstrijskih in madžarskih velikašev in plemičev, ki so jih dobili v dar od avstrijskih in madžarskih vladarjev. Sicer je del teh posestev prešel deloma z ženitvami in nasledstvom, deloma s prodajo v last kapitalistov, večinoma Nemcev, Madžarov in Židov, redko Jugoslovenov, vendar so ta posestva v glavnem feudalnega, srednjeveškega izvora.

V Sloveniji ima od celotne površine 1.770.049 hektarov, 300 veleposestnikov 242.286 hektarov.

V Hrvatski in Slavoniji je obdelane zemlje in gozdov 7.047.563 katastralnih jut. Od tega odpade na 406.264 malih posestnikov 3.372.011 k. j. Med njimi jih je imelo izpod 1 katastra, jutra 53.886, in 1—5 k. j. 126.289 rodbin. Vso ostalo zemljo pa je imelo v lasti 4394 velikih posestnikov.

Za Vojvodino, Prekmurje in Medijumurje nimamo točnih podatkov. Toda če pomislimo, da je v bivši Madžarski 1.200.000 malih posestnikov imelo le 2.683.000 k. j. (katastralno jutro = 57 arov), si lahko predočimo, kako krivično je zemlja v teh pokrajinah razdeljena.

b) Kmetstvo.

V Bosni, Hercegovini, Stari Srbiji in Macedoniji postoji takozvano kmetstvo. Lastnik zemlje je beg ali aga, obdeluje jo pa kmet (ne kmet v našem smislu, temveč približno to, kar nekaj tlačan). Kmet daje svojemu gospodarju del vseh pridelkov (običajno tretjino). Vendar ima kmet v Bosni in Hercegovini po tako zvanem kmetem pravu, ki je vpisano v zemljiško knjigo in je dedno, pravico do zemlje, dokler jo dobro obdeluje in redno plačuje hak. Seveda se je to pravo mnogokrat kršilo. V Bosni in Hercegovini je v celem 10.463 ag in begov s 111.103 kmeti, 4.281 velikih posestnikov brez kmetov in 136.854 svobodnih seljakov. Po veri so age in begi pretežno muslimani. Mnogo slabše so razmere v Stari Srbiji in Macedoniji. V teh krajih do osvobođenja sploh ni bilo svobodnih seljakov, ki bi obdelovali zemljo. Zemlja je bila v lasti ag ali države. Kmet ni imel nobene pravice do zemlje in aga ga je mogel pregnati ali premešiti, kakor se mu je zljubilo.

c) Kolonat.

Slično kmetstvu je kolonat v Dalmaciji in Istri. Kmet-kolon se pogodi z lastnikom zemlje za gotovo dobo. Ta dogovor je čisto privatna stvar in medsebojni odnosi so skoraj v vsaki vasi drugačni. Mnogo je seljakov, ki so prepuščili del zemlje svojim sorodnikom in znancom, da jo obdelujejo kot koloni. O velikih posestvih torej ni govora. Zato je tukaj problem pravične agrarne reforme zelo težek in zamotan.

Poljska republika izkazuje v proračunu za l. 1922 primanjkljaja v znesku 180 milijard poljskih mark.

Dobava materiala za povezovanje tobaka, kartona in papirja. Uprava drž. monopolov v Beogradu razpisuje za dne 27. oktobra tl. ofertalno licitacijo za dobavo materiala za povezovanje tobaka (pločevinaste plombe, klešče za plombe, decimalne tehnične, ameriško platno, platno iz konoplje, vrvice, motvoz) ter za dne 1. novembra tl. ofertalno licitacijo za dobavo 180.000 kg papirja in 60.000 kg kartona v treh barvah. Ponudbe je izročiti do 22. oktobra tl. Pogoji in vzorci so interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Borza 13. okt.

Beograd, valute: dolarji 62, marke 48 leji 53, levi 40, devize: London 242.50, Pariz 450, Praga 68, Dunaj 2.15, Berlin 49.25, Milan 250, Budimpešta 10.

Curih, devize: Berlin 3.90, Newyork 5.44, London 20.88, Pariz 39.00, Milan 20.50, Praga 5.90, Budimpešta 0.80, Zagreb 2.10, Bukarešta 4.25, Varšava 0.13, Dunaj 0.25, avstr. žig. krone 0.19.

Razne vesti.

Radikalni zdravnik. V Topolu v Hercegovini izvršuje zdravniško umetnost neki kmet, po imenu Anton Gjiković, ki zelo slovi med ljudstvom. Specialist je zlasti v zdravljenju umobolnih in polnokrvnih oseb. Zdravi s puščanjem krvi. Te dni so ga zopet poklicali k nekemu kmetu, ki je blaznel. Bolezen je bila pa posebno trdovratna in ni hotela popustiti. A zdravnik ni odnehal: v teku treh dni je izpustil bolniku 16 kozarcev krvi! To je vsekakor zadostovalo — bolnik je vsled pomanjkanja krvi enostavno umrl. Zdravnik bo moral svojo umetnost zagovarjati pred sodiščem.

Prvo strojno puško je izumil neki Du Perron l. 1775 ter jo poklonil francoskemu kralju Ludviku XVI. Ko je kralj slišal, da izstreli puška v eni minuti 240 strelcev in je v stanju, da uniči cel polk, je odklonil ta dar, ker se mu je zdel preveč morilen. Izumitelja so proglasili za sovražnika človeštva in je umrl v največji revščini. Kaj bi neki rekel Ludvik, če bi bil vstal za časa svetovne vojne?

Zadnja poročila.

Podpis zapisnika o beneškem sporazumu

Benetke, 13. okt. Danes je bil podpisan zapisnik o prijateljskem sporazumu med Avstrijo in Madžarsko. Madžarska se obveže, da doseže umik vseh tolp iz Zapadne Madžarske in omogoči Avstriji prevzete ozemlja, Avstrija pa pristane, da po zasedbi medzvezniška vojaška komisija odredi in izvede ljudsko glasovanje v Šopronju in okolici. Finančna in druga vprašanja se uredijo v direktnih pogajanjih. Avstrijski in madžarski zastopnik sta izrekla della Torretta zahvalo za uspešno prijateljsko posredovanje.

Madžarsko rovarjenje na Slovaškem.

Košice, 13. okt. Policijsko ravnanje je ugotovilo, da se je na Slovaškem ustanovila tajna organizacija, ki je v zvezi z madžarskimi činitelji in katere namen je povzročiti na Slovaškem nasilen prevrat. Posluhuje se osebne agitacije in časopisja, zlasti delavskega. Več oseb je že aretiranih.

Nemška vlada ostane.

Berlin, 13. okt. V današnji seji seniorjev nemškega državnega zbora so predlagali nemški nacionalci, naj se takoj skliče državni zbor v svrhu protesta vseh strank proti rešitvi vprašanja Gor. Šlezije. Ker o sklepu v Parizu še ni uradnega obvestila, je bilo sklenjeno, da se državni zbor še ne skliče. Drž. kancler Wirth je izjavil, da z ozirom na težavni položaj nemške vlade smatra za umestno, da ostane.

Demonstracije brezposelnih v Londonu.

London, 13. okt. Danes je priredilo 20.000 brezposelnih velike demonstracije. Prišlo je do spopadov s policijo. Več oseb je bilo ranjenih.

Grško - turški boji.

Carigrad, 13. okt. Vesti, da je grška armada v odseku Sakarija dosegla velik uspeh, so neresnične. Nasprotno turške čete nadaljujejo svoj zmagoslavljeni pohod.

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Urednik: Vekoslav Spindler.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Razširjajte „Novo Dobo“!

1056 S-2

Ovseni riž

na najboljše hranilo za otroke in bolnike; vsebuje največ kosti — in mesotvornih snovi (protein) in je najlažje prebavljiv. V ovsenem rižu se nahaja: 10% hran. tvarin, 4% toščobe, v rižu pa samo 6 1/2% hran. tvarin, 1/2% toščobe. Iz ovsenega riža se pripravljajo razna okus. jedila (juhe, prikuhe, moč. jedi) in razpošilja kuhalna navodila na zahtevo

13-1

Prvi mesni mlin. Celje.

Ustanovljena 1864.

Hranilnica mestne občine Celje

Ustanovljena 1864.

V lastni palači pri kolodvoru (prej Sparkasse der Stadtgemeinde Cilli).

Stanje hranilnih vlog K 28,000.000.

Vrednost rezervnega zaklada K 8,000.000.

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od vsakogar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Pošine položnice strankam brezplačno na razpolago. Rentnino plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodišč razne vrednostne papirje, vložne knjižice i. t. d. Daje v najem PREDAL v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvršuje za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkvalitetneje. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prašanjih.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15 v Celju
Rezervni zaklad 128.000 K.

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po **(4 1/2 %)**
štiri in pol od sto

Rentnino in invalidski davek plača zadruga, ne da bi ga vlagatelj zaračunal. 468-75 Hranilne vloge: 2,000.000 K

JETIKA!

Dr. PEČNIK, Jetika. Današnje strogo znanstveno zdravljenje. Vsak jetičnik, ki hoče doma ozdraviti, naj kupi to knjigo. V vseh knjigarnah, 48 strani, 9 kron.

1082 Prva in druga 3-1 sobarica

se sprejme s 1. nov. v hotelu Union. Zahteva se hitro delo, značajnost in uljudno postopanje z gosti. Predstaviti dnevno v hotelu Union v Celju.

Sprejemem takoj 1083 2-1 trg. pomočnika

prvovrstna moč, zmožna trg. z meš. blagom na deželi samostojno voditi. Janko Narat, Rogaška Slatina.

1087 Išče se 1-1 mesečna soba

z dvema posteljama (samo z vložki brez žimnice, odeje in perila) z mizo, stoli, nočnima omaricama. omaro za obleko in umivalnikom. Ponudbe naj se pošljejo na uredništvo N. D.

Učenec

iz boljše hiše se sprejme takoj v specerijski trgov. Karl Loibner, trgovina pri »zvoncu«, Celje.

2-1
I par gosi se prod. Kje, pove uredništvo.

Razglas

39. peš. polk v Celju rabi večjo količino krompirja. Krompir bi se po lastnih delavnih močeh izkopal. Ako kdo od producentov ima še kaj krompirja, naj istega z navedbo cene prijavljuje intendantu gornjega polka.

Razglas.

V zapuščinski zadevi po umrli Katarini Stoklasa se vrši prostovoljna javna dražba premičnin, kakor pohištva, obleke, perila in dr.

dne 20. oktobra tl., ob 9. uri dop. pri okrajnem sodišču v Celju, soba št. 3, pritličje.

Okrajno sodišče v Celju, oddelek I., dne 5. oktobra 1921.

1088 3-1 Najfinejšega mizarskega kleja,

transparent in belega, iz Ljubljanske tovarne za klej, ima veliko zalogo njen zastopnik Jos. Kveder v Celju kateri se priporoča za obilna naročila.

Zimski kožuh

za potovanje se prod. Je okusno in solidno izdelan, za večjo osebo, iz temno zelenega sukna, podšit s črno janječo kožo, ovratnik in rokavi so obšiti z lisčjo kožo. Vprašati pri Markoviču, Celje, Ljubljanska 1048 cesta 18. 1-1

Dijak - nižješolec

se sprejme na stanovanje s celohrano in oskrbo. Kje, pove uredništvo.

Prod. se par močnih

1077 3-1
konj
za tovor in več različnih tovornih vozov. Pojasnila daje ga. Marija Karlovšek, Lava 21.

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo

Ant. Joša nasl.

Franjo Dolžan

Celje, Kralja Petra cesta 8
se priporoča za izdelavo vsakovrstnih stavbenih in galanterijskih del. Kričja streh, zvonikov, popravila latih, naprava strelovodov itd. Izvršitev točna. Cene zmerne. Za izvršena dela se jamči.

CENE ZMERNE!

Manufakturna in modna TRGOVINA KAROL PAJK

Celje, Kralja Petra c.

se priporoča za mnogobrojni obisk
V zalogi vse nove sokolske potrebščine!

!POSTREŽBA TOČNA!

Carinsko posredovanje

izvršuje najtočneje in po zmernih cenah

'KOMPAS'

špedicijsko podjetje, informacijska pisarna
v Celju, Razlagova ulica št. 11.

Oglejte si manufakturno trgovino J. KUDISZ

Celje - Gaberje št. 16, nasproti vojašnici prestolonaslednika Aleksandra
Priporoča se vsem odjemalcem: na drobno in debelo.

Dospela je velika množina inozemskega blaga po zelo nizkih cenah; na primer sukno za moške in ženske obleke, cefir, šifon in raznovrstno manufakturno blago.

SUKNO

pristno češko za moške in volneno za ženske obleke in razno manufakturno kupite radi direktnega importa po čudovito nizkih cenah samo v veletrgovini in razpošiljalnici
R. Stermecki, Celje.

FRANCOSKA!

JANKO LAVRIČ, STRASBOURG, FRANCOSKA, RUE CHARLES APPELL 1, BRZOJAVNI NASLOV: „SLOVENIA STRASBOURG“. VSI TRGOVSKI POSLI, ZASTOPŠTVA, KONSIGNACIJA, INFORMACIJE.

1046 3-1

Elektrotehnična tvrdka K. FLORJANČIČ, CELJE.

Cankarjeva cesta 2, ima sledeče nove električne stroje v zalogi

1	stroj za vrtilni tok	220/380	volt	3	k. s.
1	» » » » »	220/380	»	2	» »
1	» » » » »	110/190	»	3	» »
1	» » » » »	110/190	»	2	» »
2	» » enakom.	220	»	1	» »
1	» » » » »	110	»	2	» »

Dobavlja tudi inštalacijski material, žarnice in števec po nizkih cenah.

Fizol, krompir, suhe gobe in deželne pridelke kupuje po najvišjih cenah
špecerijska trgovina

Celje • PETEK & DRUG • Celje

Jadranska banka

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković,

Celje

Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi večimi kraji v tu- in inozemstvu.